

ПРИКАЗ

07.04.2020

БОЕРЫК

№

55-П

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2019 елның 9
октябрәндәге № 114-П «Казан
шәһәрәндә урнашкан төбәк
әһәмиятәндәге мәдәни мирас
объектлары территорияләре чикләрен
раслау турында»гы боерыгына
үзгәшрешләр кертү турында

2002 елның 25 июнендәге

«Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкарьләре) турында»гы 73-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы Законы белән төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын һәм аларның территорияләрен махсус жайга салу шәһәр төзелеше эшчәнлегә объектлары буларак саклап калу һәм дәүләт саклавы максатларында, **боерам:**

1. «Казан шәһәрәндә урнашкан төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен раслау турында» Татарстан Республикасы комитетының 2019 елның 09 октябрәндәге 114-П номерлы боерыгына 1 нче кушымтаның 31, 40, 59, 141 пунктлары үз көчләрен югалткан дип танырга.

2. «Казан шәһәрәндә урнашкан региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен раслау турында» Татарстан Республикасы Мәдәни мирас объектларын саклау комитеты боерыгына 1 нче кушымтаның 24, 26, 132, 135, 137 пунктларын әлегә боерыкка 1 нче кушымта нигезендә яңа редакциядә бәян итәргә.

3. Татарстан Республикасы Мәдәни мирас объектларын саклау комитетының «Казан шәһәрендә урнашкан төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен раслау турында» 2019 елның 09 октябрәндәге 114-П номерлы боерыгына 2 нче кушымтаны яңа редакциядә әлегә боерыкка 2 нче кушымта нигезендә бәян итәргә.

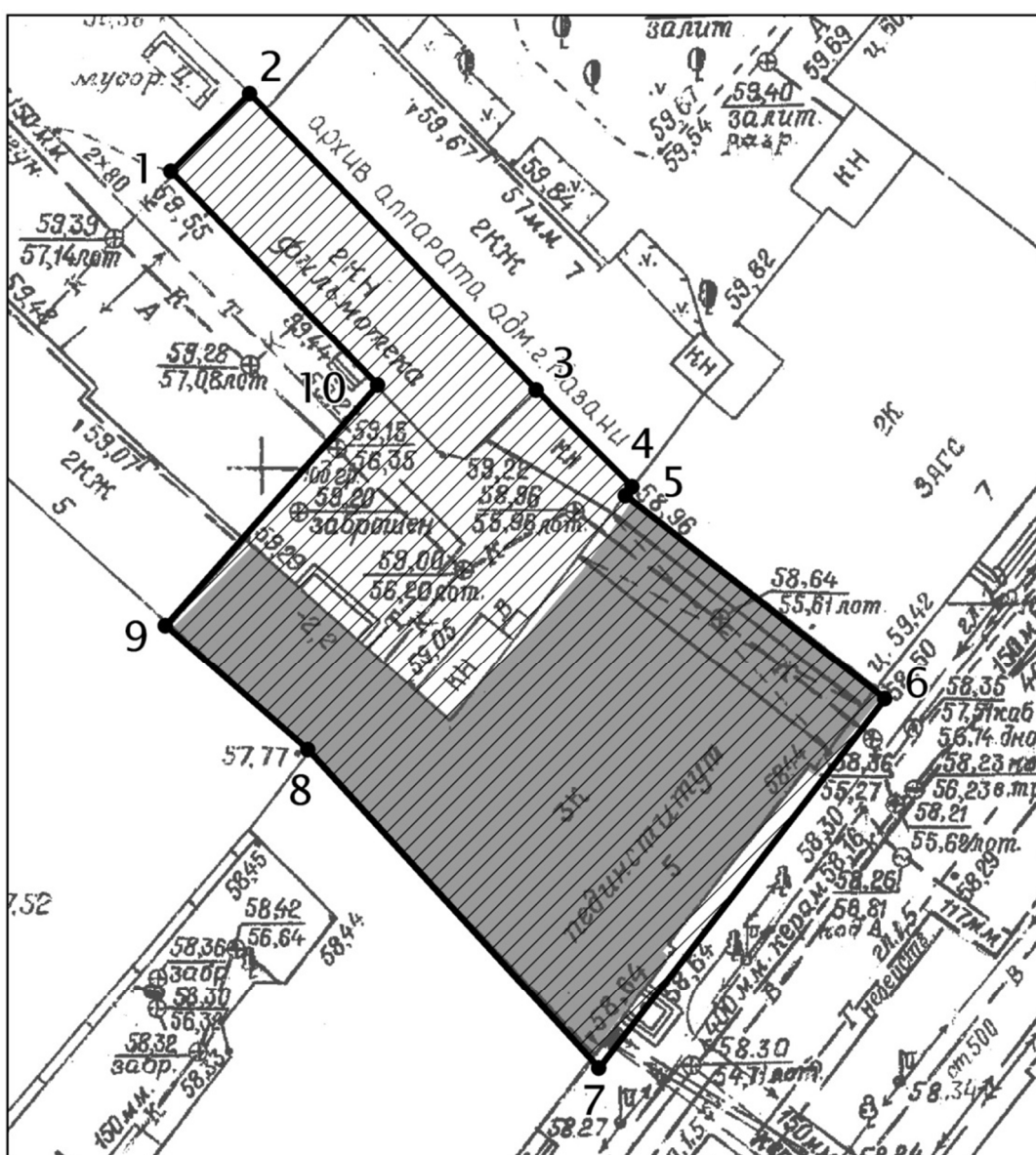
4. Боерыкның үтәләшен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Рәис

И.Н. Гуцин

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының «07» 04.2020 №
55-П боерыгына 1 кушымта

24. Казан шәһәре, Муса Җәлил урамы, 5 йорт адресы буенча урнашкан «Банк»,
XIX гасыр ахыры – XX гасыр башы, төбәк әһәмиятәтгә мэдәни мирас объекты
территориясе чикләренәң картасы (схемасы)

Условные обозначения:

- объект культурного наследия
- территория объекта культурного наследия

Мәдәни мирас объектның топографик планы

Казан шәһәре, Муса Жәлил урамы, 5 йорт адресы буенча урнашкан «Банк», XIXгасыр ахыры – XX гасыр башы, төбәк әһәмиятәтгә мэдәни мирас объекты территориясе чикләренең **картографик тасвирламасы**

Төбәк әһәмиятгә мэдәни мирас объекты территориясе чиге түбәндәгечә уза:
көнъяк-көнбатыш өлеш: М.Жәлил урамыннан жир кишәрлегенең ян чиге буйлап (7-8-9 борылыш нокталары);

төнъяк-көнбатыш өлеш: жир кишәрлегенең квартал эчендәгә чиге буйлап (9-10-1-2 борылыш нокталары);

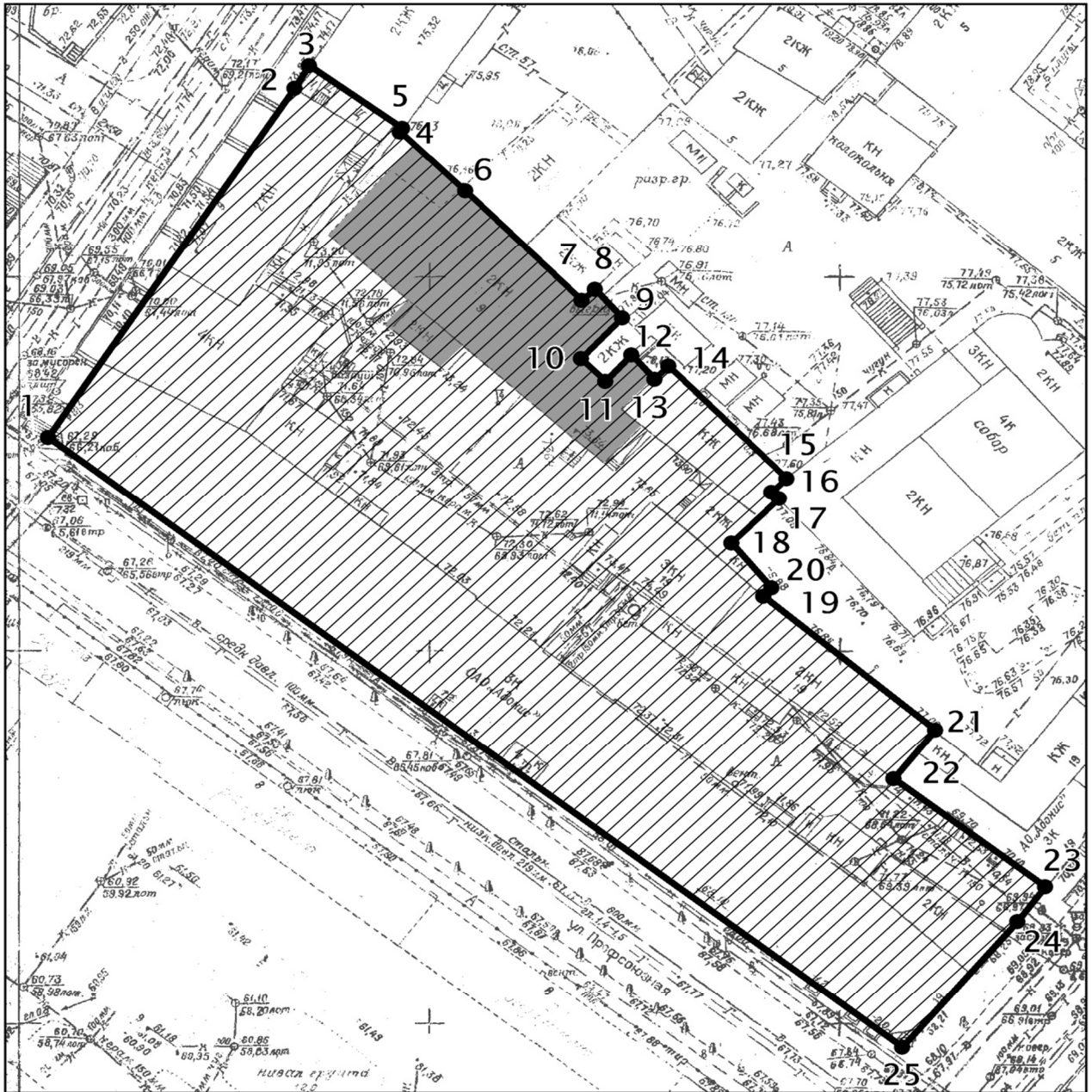
төнъяк-көнчыгыш өлеш: М.Жәлил урамыннан жир кишәрлегенең ян чиге буйлап (6-5-4-3-2 борылыш нокталары);

көнъяк-көнчыгыш өлеш: М.Жәлил урамы буйлап жир кишәрлегенең алгы чиге буйлап (7-6 борылыш нокталары).

Казан шәһәре, Муса Жәлил урамы, 5 йорт адресы буенча урнашкан «Банк», XIXгасыр ахыры – XX гасыр башы, төбәк әһәмиятәтгә мэдәни мирас объекты территориясе чикләренең **борылыш нокталары таблицасы**

Координаталарның жирле системасында нокта координаталары (МСК-16)			1984 елгы бөтендөнья геодезия системасында нокта координаталары (WGS-84)	
№	X	Y	төнъяк киңлек В	көнчыгыш озынлык L
1.	476033.39	1304938.45	55° 47' 29.86"	49° 06' 37.50"
2.	476037.72	1304942.80	55° 47' 30.00"	49° 06' 37.75"
3.	476021.35	1304958.50	55° 47' 29.47"	49° 06' 38.65"
4.	476016.10	1304963.74	55° 47' 29.30"	49° 06' 38.95"
5.	476015.48	1304963.39	55° 47' 29.28"	49° 06' 38.93"
6.	476004.36	1304977.51	55° 47' 28.92"	49° 06' 39.74"
7.	475984.24	1304962.03	55° 47' 28.27"	49° 06' 38.85"
8.	476001.54	1304945.98	55° 47' 28.83"	49° 06' 37.93"
9.	476008.34	1304938.13	55° 47' 29.05"	49° 06' 37.48"
10.	476021.65	1304949.79	55° 47' 29.48"	49° 06' 38.15"

26. Казан шәһәре, Муса Жәлил урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Дряблов йорты», XVIII гасыр, төбәк эһәмияттәтгәге мэдәни мирас объекты территориясе чикләренәң картасы (схемасы)

Условные обозначения:

- объект культурного наследия
- территория объекта культурного наследия

Мэдәни мирас объектының топографик планы

Казан шәһәре, Муса Жәлил урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Дряблов йорты», XVIII гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң **картографик тасвирламасы**

Төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чиге түбәндәгечә уза:

көнъяк-көнбатыш өлеш: Профсоюз урамы буйлап кызыл сызык буенча Чернышевский урамы белән кисешкәнгә кадәр (25-1 борылыш нокталары)

төнъяк-көнбатыш өлеш: Чернышевский урамы буйлап Профсоюз урамы белән кисешкәнгә кадәр алгы чик буенча (1-2-3 борылыш нокталары);

төнъяк-көнчыгыш өлеш: Чернышевский урамыннан квартал эчендәге чик буйлап (борылыш нокталары 3-4-5-6-7-8-10-11-12-13-15-16-17-18-19-21-22-23);

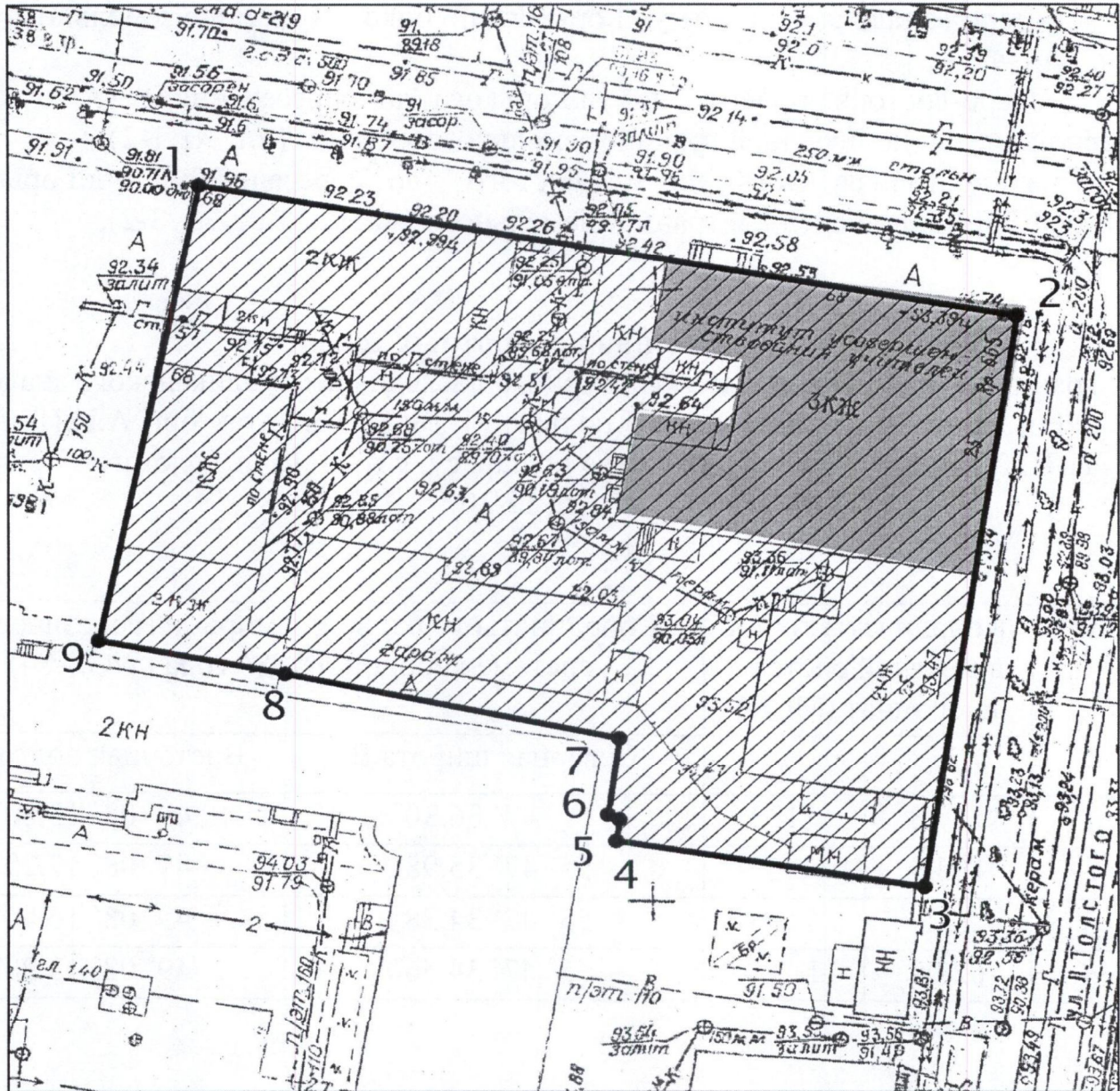
көнъяк-көнчыгыш өлеш: М.Жәлил урамы буйлап Кызыл сызык буенча Профсоюз урамы белән кисешкәнгә кадәр (23-24-25 борылыш нокталары).

Казан шәһәре, Муса Жәлил урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан «Дряблов йорты», XVIII гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң **борылыш нокталары таблицасы**

Координаталарның жирле системасында нокта координаталары (МСК-16)			1984 елгы бөтендөнья геодезия системасында нокта координаталары (WGS-84)	
№	X	Y	төнъяк киңлек В	көнчыгыш озынлык L
1.	476245.61	1304996.58	55° 47' 36.72"	49° 06' 40.85"
2.	476292.35	1305026.50	55° 47' 38.23"	49° 06' 42.57"
3.	476295.44	1305028.41	55° 47' 38.33"	49° 06' 42.68"
4.	476286.48	1305039.40	55° 47' 38.04"	49° 06' 43.31"
5.	476287.10	1305039.75	55° 47' 38.06"	49° 06' 43.33"
6.	476278.76	1305047.42	55° 47' 37.79"	49° 06' 43.77"
7.	476263.93	1305061.55	55° 47' 37.31"	49° 06' 44.58"
8.	476265.48	1305063.29	55° 47' 37.36"	49° 06' 44.68"
9.	476261.77	1305066.61	55° 47' 37.24"	49° 06' 44.87"
10.	476256.20	1305061.56	55° 47' 37.06"	49° 06' 44.58"
11.	476253.42	1305064.53	55° 47' 36.97"	49° 06' 44.75"
12.	476256.83	1305067.66	55° 47' 37.08"	49° 06' 44.93"
13.	476253.74	1305070.45	55° 47' 36.98"	49° 06' 45.09"
14.	476255.29	1305072.19	55° 47' 37.03"	49° 06' 45.19"
15.	476240.46	1305086.67	55° 47' 36.55"	49° 06' 46.02"
16.	476238.60	1305084.76	55° 47' 36.49"	49° 06' 45.91"
17.	476237.67	1305085.63	55° 47' 36.46"	49° 06' 45.96"
18.	476231.79	1305079.89	55° 47' 36.27"	49° 06' 45.63"
19.	476225.61	1305084.77	55° 47' 36.07"	49° 06' 45.91"
20.	476224.68	1305083.73	55° 47' 36.04"	49° 06' 45.85"

21.	476206.77	1305104.83	55° 47' 35.46"	49° 06' 47.06"
22.	476199.96	1305099.61	55° 47' 35.24"	49° 06' 46.76"
23.	476185.75	1305118.27	55° 47' 34.78"	49° 06' 47.83"
24.	476181.11	1305114.79	55° 47' 34.63"	49° 06' 47.63"
25.	476164.08	1305100.87	55° 47' 34.08"	49° 06' 46.83"

132. Татарстан Республикасы, Большая Красная урамы, 68 йорт адресы буенча урнашкан «1845 – 1846 елларда Л.Н.Толстой яшәгән йорт», 1845 – 1846 еллар, төбәк әһәмиятәтгә мэдәни мирас объекты территориясе чикләренәң картасы (схемасы)

Условные обозначения:

- объект культурного наследия
- территория объекта культурного наследия

Мэдәни мирас объектының топографик планы

Татарстан Республикасы, Большая Красная урамы, 68 йорт адресы буенча урнашкан «1845 – 1846 елларда Л.Н.Толстой яшәгән йорт», 1845 – 1846 еллар, төбәк әһәмиятәттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренен **картографик тасвирламасы**

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Болжшая Красная урамы, 68 адресы буенча урнашкан «1845 - 1846 елларда А.Н. Толстой яшәгән йорт» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәгечә уза:

көнъяк-көнбатыш өлеш: Толстой урамыннан жир кишәрлегенен ян чиге буйлап (3-4-5-6-8-9 борылыш нокталары);

төнъяк-көнбатыш өлеш: Большая Красная урамыннан жир кишәрлегенен ян чиге буйлап (1-9 борылыш нокталары);

төнъяк-көнчыгыш өлеш: Большая Красная урамы буенча Толстой урамы белән кызыл сызык буенча кисешкәнгә кадәр, жир кишәрлегенен алгы чиге буйлап (1-2 борылыш нокталары);

көнъяк-көнчыгыш өлеш: Толстой урамы буенча Большая Красная урамның урамы белән кисешкәнгә кадәр, жир кишәрлегенен алгы чиге буйлап (3-2 борылыш нокталары).

Татарстан Республикасы, Большая Красная урамы, 68 йорт адресы буенча урнашкан «1845 – 1846 елларда Л.Н.Толстой яшәгән йорт», 1845 – 1846 еллар, төбәк әһәмиятәттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренен **борылыш нокталары таблицасы**

Координаталарның жирле системасында нокта координаталары (МСК-16)			1984 елгы бөтендөнья геодезия системасында нокта координаталары (WGS-84)	
№	X	Y	төнъяк киңлек В	көнчыгыш озынлык L
1.	476527.69	1306659.77	55° 47' 45.77"	49° 08' 16.33"
2.	476516.95	1306719.02	55° 47' 45.42"	49° 08' 19.73"
3.	476470.24	1306712.47	55° 47' 43.91"	49° 08' 19.35"
4.	476473.92	1306690.16	55° 47' 44.03"	49° 08' 18.07"
5.	476475.47	1306690.34	55° 47' 44.08"	49° 08' 18.08"
6.	476476.08	1306689.46	55° 47' 44.10"	49° 08' 18.03"
7.	476482.27	1306690.33	55° 47' 44.30"	49° 08' 18.08"
8.	476487.49	1306666.10	55° 47' 44.47"	49° 08' 16.69"
9.	476490.26	1306652.51	55° 47' 44.56"	49° 08' 15.91"

135. Казан шәһәре, Г.Тукай урамы, 16 йорт адресы буенча урнашкан “Шакир солдат” утары”, XIX гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган “Табыш йорты”, XIX гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң картасы (схемасы)

Условные обозначения:

- объект культурного наследия
- территория объекта культурного наследия

Мәдәни мирас объектының топографик планы

Казан шәһәре, Г.Тукай урамы, 16 йорт адресы буенча урнашкан “Шакир солдат” утары”, XIX гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган “Табыш йорты”, XIX гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң **картографик тасвирламасы**

Төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чиге түбәндәгечә уза:
көнъяк-көнбатыш өлеш: квартал эчендәге чик буенча (8-9-10-11-12-13-1 борылыш нокталары);

төнъяк-көнбатыш өлеш: Габдулла Тукай урамыннан, жир биләмәсенәң ян чиге буйлап (4-3-2-1 борылыш нокталары);

төнъяк-көнчыгыш өлеш: Габдулла Тукай урамында, кызыл линия буенча, жир кишәрлегенәң алгы чиге буйлап (4-5-6 борылыш нокталары);

көнъяк-көнчыгыш өлеш: Габдулла Тукай урамыннан, жир биләмәсенәң ян чиге буйлап (6-7-8 борылыш нокталары).

Казан шәһәре, Г.Тукай урамы, 16 йорт адресы буенча урнашкан “Шакир солдат” утары”, XIX гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган “Табыш йорты”, XIX гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң **борылыш нокталары таблицасы**

Координаталарның жирле системасында нокта координаталары (МСК-16)			1984 елгы бөтендөнья геодезия системасында нокта координаталары (WGS-84)	
№	X	Y	төнъяк кичлек В	көнчыгыш озынлык L
1.	475146.61	1304850.38	55° 47' 01.19"	49° 06' 32.39"
2.	475156.82	1304858.21	55° 47' 01.52"	49° 06' 32.84"
3.	475162.08	1304862.39	55° 47' 01.69"	49° 06' 33.08"
4.	475165.80	1304869.53	55° 47' 01.81"	49° 06' 33.49"
5.	475152.51	1304877.04	55° 47' 01.38"	49° 06' 33.92"
6.	475138.29	1304884.89	55° 47' 00.92"	49° 06' 34.37"
7.	475125.60	1304869.92	55° 47' 00.51"	49° 06' 33.51"
8.	475116.31	1304860.69	55° 47' 00.21"	49° 06' 32.98"
9.	475127.74	1304846.04	55° 47' 00.58"	49° 06' 32.14"
10.	475129.59	1304847.78	55° 47' 00.64"	49° 06' 32.24"
11.	475130.21	1304846.39	55° 47' 00.66"	49° 06' 32.16"
12.	475137.95	1304852.48	55° 47' 00.91"	49° 06' 32.51"
13.	475142.28	1304855.96	55° 47' 01.05"	49° 06' 32.71"

137. Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Габдулла Тукай урамы, 16 йорт адресы буенча урнашкан «Шакир-солдат» утары» XIX гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган «Флигельләр» төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң картасы (схемасы)

Условные обозначения:

- объект культурного наследия
- территория объекта культурного наследия

Мәдәни мирас объектынның топографик планы

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Габдулла Тукай урамы, 16 йорт адресы буенча урнашкан «Шакир-солдат» утары» XIX гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган «Флигельләр» төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң **картографик тасвирламасы**

Төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чиге түбәндәгечә уза:

көнъяк-көнбатыш өлеш: квартал эчендәге чик буенча (8-9-10 борылыш нокталары);

төнъяк-көнбатыш өлеш: квартал эчендәге чик буенча (10-11-1-2 борылыш нокталары);

төнъяк-көнчыгыш өлеш: квартал эчендәге чик буенча (2-3-4-5 борылыш нокталары);

көнъяк-көнчыгыш өлеш: квартал эчендәге чик буйлап (8-7-6-5 борылыш нокталары).

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Габдулла Тукай урамы, 16 йорт адресы буенча урнашкан «Шакир-солдат» утары» XIX гасыр, төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган «Флигельләр» төбәк әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң **борылыш нокталары таблицасы**

Координаталарның жирле системасында нокта координаталары (МСК-16)			1984 елгы бөтендөнья геодезия системасында нокта координаталары (WGS-84)	
№	X	Y	төнъяк киңлек В	көнчыгыш озынлык L
1.	475097.74	1304852.52	55° 46' 59.61"	49° 06' 32.51"
2.	475114.14	1304858.60	55° 47' 00.14"	49° 06' 32.86"
3.	475110.44	1304865.75	55° 47' 00.02"	49° 06' 33.27"
4.	475098.39	1304877.97	55° 46' 59.63"	49° 06' 33.97"
5.	475092.21	1304883.90	55° 46' 59.43"	49° 06' 34.31"
6.	475087.88	1304879.37	55° 46' 59.29"	49° 06' 34.05"
7.	475082.61	1304873.97	55° 46' 59.12"	49° 06' 33.74"
8.	475065.90	1304862.84	55° 46' 58.58"	49° 06' 33.10"
9.	475075.78	1304847.49	55° 46' 58.90"	49° 06' 32.22"
10.	475078.87	1304842.26	55° 46' 59.00"	49° 06' 31.92"
11.	475090.01	1304848.17	55° 46' 59.36"	49° 06' 32.26"

Татарстан Республикасы
мәдәни мирас объектларын
саклау комитетының
«07» 04.2020 № 55-П
боерыгына 2 кушымта

Казан шәһәре территориясендә урнашкан региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектлары территориясеннән **файдалану режимы**

Төбәк әһәмияттәге күрсәтелгән мәдәни мирас объектлары территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **рөхсәт ителә:**

- мәдәни мирас объектының физик сакланышын тәэмин итүгә юнәлдерелгән мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкару, шул исәптән консервацияләү, ремонтлау, реставрацияләү, заманча файдалануга яраклаштыру;

- мәдәни мирас объектының сакланышын тәэмин итү таләпләренә каршы килмәгән һәм мәдәни мирас объектының заманча шартларда эшләвен тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган хужалык эшчәнлеген алып бару;

- мәдәни мирас объектларыннан сак предметы булган үзенчәлекләрен үзгәртмичә, функциональ файдалануның төрләре нигезендә заманча файдалану өчен файдалану һәм аларны урнаштыру;

- «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, мәдәни мирас объектының бөтенлеген боза торган корылмаларны һәм объектларны, шулай ук вакытлы объектларны жимерү;

- гамәлдәге инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, жылылык белән тәэмин итү, газ, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) капитал ремонтлау, шулай ук башкарыла торган эшләр (шул исәптән динамик йогынты) мәдәни мирас объектына йогынты ясамау шарты белән инженерлык инфраструктурасының яңа объектларын жир асты юлы белән салу;

- мәдәни мирас объектын саклап калуга, алардан файдалануга һәм аларны популярлаштыруга юнәлдерелгән территорияне төзекләндерү;

- майданчыкларны, алымнарны һәм машина юлларын түшәүдә традицион материаллар (кирпеч, таш, гранит һәм башка табигый материаллар, шулай ук табигый материалларны имитацияләүче материаллар) куллану;

- тарихи мохит элементлары характеристикаларына җавап бирә торган аерым урнаштырылган яктырту жиһазларын куллану;

- яшелләндерү: кыйммәтле агач токымнарын саклап калу, яшеллекнең яңа элементларын утырту;

- тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу, мемориаль һәм архитектура-ансамбль мөнәсәбәтендә югалган тарихи элементларны (Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, аларны торгызу өчен кирәкле житәрлек фәнни мәгълүматлар булганда) торгызу;

- мэдэни мирас объектынның төп фасадында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру беренче каттан да югары түгел;

- эшчәнлек профиле турында мәгълүматны кулланучылар игътибарына житкерү өчен билгеләнгән тышкы реклама чараларын урнаштыру, оешманың фирма атамасы, аның урнашкан урыны (адресы) һәм эш режимы, индивидуаль эшкуарны дәүләт теркәве турында һәм аны теркәгән органның исеме законнар нигезендә. Тышкы реклама чараларының биекlege фриз биеклегеннән 2/3 дән артмаска тиеш, катлар тәрәзәләре арасында теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана торган урын;

Арка тәрәзәләре булганда, катлар тәрәзәләре арасында урнашкан конструкцияләрнең биекlege $\frac{1}{2}$ ка кадәр кими. Мәгълүмати конструкцияләрнең киңlege, декоратив-сәнгать панноларынан тыш, теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана торган простенка киңлегеннән 2/3 дән артмаска тиеш.

Югарыда атап үтелгән барлык эшләр мэдэни мирас объектларын саклау эшләрэн башкаруга мэдэни мирас объектларын саклауның вәкаләтле органы тарафыннан бирелгән язмача рөхсәт нигезендә, мэдэни мирас объектларын саклауның вәкаләтле органы белән килештерелгән мэдэни мирас объектларын саклау буенча проект документациясен эзерләү һәм эшләр башкару йөкләмәсе, шулай ук дәүләт тарихи-мэдэни экспертизасының уңай бәяләмәсе булган проект документациясе нигезендә һәм күрсәтелгән эшләрне башкаруны тиешле мэдэни мирас объектларын саклауның тиешле органы тарафыннан тикшереп тору шарты белән башкарыла.

Төбәк әһәмияттәге күрсәтелгән мэдэни мирас объектлары территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **тыела:**

- мэдэни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклап калу эшләрэннән, шулай ук «Россия Федерациясе халыкларының мэдэни мирас объектлары (тарихи һәм мэдэни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрэн исәпкә алып, мэдэни мирас объектынның тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу эшләрэннән тыш, жир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару;

- капитал төзелеш объектларын төзү һәм һәйкәл территориясендә булган капитал төзелеш объектларының күләм-киңлек характеристикаларын арттыру, шулай ук жир төзелеше эшләрэн, жир, төзелеш, хужалык эшләрэн проектлау, башкару һәм мэдэни мирас объектын һәм аның саклау предметын саклап калуга һәм жайлаштыруга бәйле булмаган башка эшләр башкару;

- мэдэни мирас объектынның фасадларында һәм түбәсендә кондиционерлар, эре габаритлы антенналар һәм инженерлык жиһазларының башка элементларын урнаштыру;

- тышкы реклама чараларын урнаштыру;

- жир өсте ысулы белән инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, жылылык белән тәэмин итү, газ белән тәэмин итү, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) үткөрү;

- киосклар, павильоннар, лапаслар, кече архитектур формалар урнаштыру, югалганнарны торгыздан тыш;

- динамик йөкләнеш тудыручы технологияләрне (басым ясау, матбугат, чүкеч һ.б. кебек машиналарны куллану, бәрмә хәрәкәтнең кривошипно-шатунлы механизмнарын, чүкечләрне һәм башка механизмнарын куллану, мәдәни мирас объектына һәм аның әйләнә-тирәсендәге төзелешкә берьюлы синхрон яисә асинхрон приводлы күп санда машиналар куллану) куллану.

- мәдәни мирас объекты территориясен теләсә кайсы төрдәге һәм формадагы төзелеш, көнкүреш калдыклары белән чүпләү;

- Агачларның кыйммәтле токымнарын кисү, санитар кисүдән тыш.